

تاریخچه

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، در سال ۱۳۶۰ با تصویب هیأت دولت، ۱۲ مؤسسه فعال در رشته‌های گوناگون علوم انسانی شامل: انجمن حکمت و فلسفه ایران، بنیاد شاهنامه فردوسی، بنیاد فرهنگ ایران، بنیاد فرهنگ و هنر ایران، پژوهشکده علوم ارتباطی و توسعه ایران، پژوهشگاه علوم انسانی، فرهنگستان ادب و هنر ایران، فرهنگستان زبان ایران، فرهنگستان علوم ایران، مرکز اسناد فرهنگی آسیا، مرکز ایرانی تحقیقات تاریخی و مرکز ایرانی مطالعه فرهنگ‌ها با یکدیگر ادغام شدند و «مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی» وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی را پدید آوردند.

در سال ۱۳۶۹، پس از انجام برخی تغییرات سازمانی و تشکیلاتی، نام این مؤسسه از سوی «شورای گسترش آموزش عالی» به عنوان «پژوهشگاه» تغییر کرد. تشکیلات سازمانی پژوهشگاه در خرداد سال ۱۳۷۲ به تصویب نهایی سازمان امور اداری و استخدامی کشور رسید. در سال ۱۳۷۳، «شورای عالی پژوهشگاه» با هدف تاکید بر گرایش علوم انسانی در تحقیقات، عنوان «پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی» را برای این نهاد برگزید که به تصویب «شورای گسترش آموزش عالی» نیز رسید.

با اجرای قانون تشکیل هیأت امناء در وزارت آموزش عالی و شروع به کار هیأت امناء دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها از سال ۱۳۷۱، پژوهشگاه علوم انسانی به عضویت هیأت امنای منطقه ۴ تهران، ویژه موسسات پژوهشی علوم انسانی درآمد، از آن زمان تاکنون، کلیه امور پژوهشگاه، با نظارت و هدایت هیأت امناء صورت می‌پذیرد. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، بر مبنای اساسنامه آن، موسسه‌ای پژوهشی است که به طور عمده وظیفه پژوهش در علوم انسانی (ادبیات، تاریخ، فلسفه و علوم حکمی، ادیان، قرآن و معارف دینی، عرفان، زبان‌شناسی، علوم اجتماعی، اقتصاد تطبیقی، علوم سیاسی و...) و همچنین مطالعه فرهنگ‌های گوناگون بشری را به عهده دارد.

سند راهبردی پژوهشگاه

در سال ۱۳۹۸ سند دومین برنامه راهبردی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، با بهره‌گیری از دستاوردها و تجربه‌های برنامه اول و با اهداف ارتقای کیفیت پژوهش، ارتقای جایگاه ملی و بین‌المللی پژوهشگاه، افزایش تأثیرگذاری بر جامعه و نقش‌آفرینی پژوهشگاه به عنوان موسسه‌ی نسل چهارمی تدوین شد تا کارایی، اثربخشی و اعتلای بیش از پیش علوم انسانی در در دوره دوم برنامه‌مداری پژوهشگاه محقق شود.

چشم‌انداز و مأموریت پژوهشگاه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در افق ۱۴۰۴، سازمانی است با منزلت ملی و بین‌المللی و مرجعیت علمی، پیشرو در خلق اندیشه‌های نو، توسعه و اعتلای علوم انسانی و شناساندن فرهنگ و تمدن اسلامی، با تعامل سازنده در عرصه ملی، منطقه‌ای، آسیایی و جهانی.

ماموریت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در چارچوب برنامه‌های کلان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر پایه باورها و ارزش‌های دینی، بومی و ملی، اجرای پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای و نیز نظریه‌پردازی، آینده‌پژوهی، ترویج دانش و اعتلای علوم انسانی در قلمرو میراث‌های فکری، تاریخی، ادبی، علمی، فرهنگی و زبانی تمدن ایرانی-اسلامی، با بهره‌گیری از دستاوردهای دانش نوین و نقد خلاقانه دیدگاه‌ها و آثار علوم انسانی در بستر شبکه نخبگانی است.

معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی

پژوهش، یکی از مهم‌ترین ابزارهای انسان برای کسب آگاهی و کشف حقیقت است و رشد و توسعه جوامع بشری در طول تاریخ، به ویژه در قرون متأخر، نتیجه پژوهش بوده است. خوشبختانه در سال‌های اخیر مجموعه مدیریت کشور نگاه ویژه‌ای به امر پژوهش داشته است. در این میان، مسئولان و مدیران دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، به منزله کانون اصلی پژوهش در کشور، در صدد برآمده‌اند تا از این فرصت به وجود آمده بهره ببرند و بر کمیت و کیفیت پژوهش در این مؤسسات بیفزایند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی نیز با برخورداری از نیم قرن فعالیت علمی و پژوهشی کوشیده است به وظیفه خود در زمینه پژوهش در علوم انسانی و انجام مطالعات فرهنگی عمل کند و با نخبگان این حوزه تعاملی سازنده برقرار سازد. چنانکه می‌توان گفت در کارنامه علمی بسیاری از استادان برجسته حوزه علوم انسانی فعالیت‌های پژوهشی وجود دارد که نتیجه ارتباط مؤثر آنان با این پژوهشگاه است.

وظایف

- * اداره و نظارت بر حسن اجرای کلیه امور پژوهشی و فناوری، کتابخانه‌ها و بانک‌های اطلاعاتی پژوهشگاه، مطابق با مصوبات، مقررات و آیین‌نامه‌های مربوط؛
- * برنامه‌ریزی و سیاستگذاری به منظور ارتقاء و افزایش سطح همکاری‌های علمی و بین‌المللی؛
- * اولویت‌بخشی به نوآوری در حوزه نظری و پژوهش‌های کاربردی و مورد نیاز کشور؛
- * توسعه، تقویت و هدایت طرح‌های پژوهشی مصوب با اولویت پژوهش‌های کاربردی هدفمند و مبتنی بر سند چشم‌انداز، برنامه‌های توسعه و نقشه جامع علمی کشور؛
- * کنترل و نظارت بر فرآیندهای پژوهشی پژوهشگاه براساس زمان‌بندی طرح‌نامه‌های مصوب؛
- * مطالعات لازم در زمینه ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی و ارزیابی عملکرد پژوهشی سالانه برای ارائه به رئیس پژوهشگاه؛
- * ایجاد ارتباط لازم با مؤسسات داخلی و خارجی به منظور همکاری در امور پژوهشی و مبادله خدمات علمی؛
- * همکاری در ارائه خدمات علمی، فرهنگی و اجتماعی، برگزاری سمینارها و کنفرانس‌های علمی و اجرای کلیه امور قراردادهای تحقیقاتی و خدماتی بین پژوهشگاه و سایر مؤسسات؛
- * همکاری در اجرای دوره‌های کوتاه‌مدت پژوهشی برای مؤسسات غیردانشگاهی؛
- * برنامه‌ریزی برای استفاده اعضای هیأت علمی از فرصت‌های مطالعاتی داخل و خارج از کشور (اعم از مراکز علمی - پژوهشی حوزوی و دانشگاهی) برابر ضوابط مصوب؛

- * تهیه برنامه پژوهشی پژوهشگاه و ارائه اهداف و تعیین اولویت‌های پژوهشی در قالب برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت؛
- * بررسی و ارزیابی فعالیت‌های پژوهشگاه در چارچوب برنامه‌های رشد و توسعه کشور براساس اهداف سند چشم‌انداز و برنامه‌های توسعه و نقشه جامع علمی کشور در بخش آموزش عالی برای طرح در هیأت رئیسه؛
- * شناسایی و تعریف موضوعات و برنامه‌های علمی - پژوهشی مشترک و برنامه‌ریزی برای تأمین امکانات و تخصیص اعتبار لازم جهت تعامل علمی- پژوهشی حوزه و دانشگاه.

تخصیلات تکمیلی

پژوهشگاه از سال ۱۳۶۸، با هدف پرورش پژوهشگران متخصص در حوزه‌های مورد نیاز علوم انسانی، اقدام به برگزاری دوره‌های آموزشی در کنار کار اصلی پژوهشی خویش کرده است. نخستین رشته‌های مقطع کارشناسی ارشد پژوهشگاه زبان و ادبیات فارسی؛ تاریخ ایران دوره اسلامی و زبان‌شناسی همگانی، بودند و در سال ۱۳۷۶ با تأسیس رشته علوم سیاسی، پذیرش دانشجو در دوره‌های دکتری تخصصی پژوهشگاه آغاز شد. از آن زمان تاکنون متناسب با نیاز جامعه علوم انسانی کشور، موفق به راه‌اندازی ۱۴ رشته در مقطع کارشناسی ارشد و ۱۰ رشته در مقطع دکتری تخصصی شده است.

رشته‌های مقطع کارشناسی ارشد

* فرهنگ و زبان‌های باستانی	* پژوهش علوم اجتماعی	* دین و رسانه
* زبان و ادبیات فارسی	* زبان و ادبیات عرب	* مدیریت رسانه
* زبان‌شناسی همگانی	* علوم قرآن و حدیث	* علوم اقتصادی
* تاریخ ایران اسلامی	* فلسفه دین	

رشته‌های مقطع دکتری

* علوم سیاسی	* فلسفه علم و فناوری	* حکمت متعالیه
* زبان‌شناسی همگانی	* تاریخ علم دوره اسلامی	* فلسفه دین
* فرهنگ و زبان‌های باستانی	* انقلاب و تمدن اسلامی	
* زبان و ادبیات فارسی	* تاریخ ایران بعد از اسلام	

حاصل این سال‌ها، برگزاری بیش از ۲۲۶ دوره (۱۵۷ دوره کارشناسی ارشد و ۶۹ دوره دکتری) و پرورش ۹۲۵ دانش‌آموخته و پژوهشگر، انتشار بیش از ۷۰۰ اثر علمی - پژوهشی و علمی-ترویجی، در رشته‌های گوناگون علوم انسانی است. رویکرد اصلی تخصیلات تکمیلی پژوهشگاه بر اساس سند برنامه راهبردی، تقویت آموزش مسئله‌محور و توجه به ارتقاء کیفیت به جای کمیت است و بر همین اساس افزایش دانشجویان مقطع دکتری به عنوان مکمل برنامه‌های پژوهشی و حرکت در جهت جذب دانشجویان ارشد به صورت اختصاصی در رشته‌های نوآورانه با بهره‌گیری از استادان صاحب‌نظر و طراز اول کشور را در دستور کار دارد.

معاونت فرهنگی و اجتماعی

براساس اهمیت مسائل فرهنگی - اجتماعی در سند چشم انداز توسعه، نقش فرهنگ در ساختار باورها و رویکردها و به دلیل گستردگی دامنه مسائل فرهنگی و اجتماعی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی اقدام به ایجاد معاونت فرهنگی و اجتماعی در ساختار پژوهشگاه با اهداف ذیل نموده است:

- * توسعه مفاهیم و آموزه‌های فرهنگی از جمله نهادهای فرهنگی و تعامل در میان اعضای پژوهشگاه؛

- * رصد مسائل فرهنگی و کمک به کاهش و یا رفع آسیب‌های اجتماعی؛
- * بسط علوم انسانی و ارزش‌های فرهنگی در جامعه و ارتباط با سایر نهادهای فرهنگی، در سطح جامعه.

وظایف

- * راهبری و نظارت بر حسن اجرای کلیه امور فرهنگی و اجتماعی پژوهشگاه در سطوح استادان، دانشجویان و کارکنان، مطابق با مصوبات، مقررات و آئین‌نامه‌های مربوط و با همکاری و هماهنگی سایر نهادهای ذی‌ربط؛

- * همکاری با سایر معاونت‌ها جهت حسن اجرای برنامه‌های پژوهشگاه؛
- * تطبیق و اجرای سیاست‌های راهبردی شورای عالی انقلاب فرهنگی و ستادهای تعمیق و گسترش فرهنگ و مبانی اسلام در حوزه مسائل فرهنگی و اجتماعی؛

- * ایجاد ارتباط و همکاری هرچه بیشتر با مراکز، مؤسسات و نهادهای فکری و فرهنگی؛
- * برنامه‌ریزی به‌منظور توسعه آموزش‌های فرهنگی، سیاسی و اخلاقی از طریق برگزاری کلاس‌های آموزشی و سمینارها و مجامع فرهنگی، فکری و سیاسی دانشگاهی با استفاده بهینه از توان موجود نهادهای اسلامی و انقلابی و نظارت بر آنها؛

- * اهتمام به ترویج فرهنگ گفتگو، نقد روشمند، آزاداندیشی و گسترش زمینه ارتباط پژوهشگرایان با صاحب‌نظران علمی، فرهنگی و سیاسی؛
- * راهبری، مدیریت و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی، هنری، قرآنی، دینی، اجتماعی و سیاسی در سطوح مختلف پژوهشگاه؛

- * برنامه‌ریزی و نظارت اجرایی طرح‌ها و فوق برنامه‌ها در زمینه‌های فرهنگی، علمی، تحقیقاتی و هنری؛
- * انتشار و ترویج ارزش‌های اسلامی از طریق تهیه منابع سمعی و بصری؛

- * جمع‌آوری و فراهم‌آوردن نشریات هنری، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی کشور به‌منظور استفاده دانشجویان و ایجاد آرشیوهای مربوط؛

- * برنامه‌ریزی و برگزاری اردوهای آموزشی، فرهنگی، زیارتی و هنری برای دانشجویان؛

- * زمینه‌سازی و بسترسازی فعالیت‌های فرهنگی دانشجویان، اساتید و کارکنان پژوهشگاه متناسب با اهداف و وظایف فرهنگی معاونت فرهنگی و اجتماعی.
- * تهیه و ارائه گزارش‌های مستمر از فعالیت‌های انجام یافته به مقام مافوق و مراجع ذی‌صلاح.
- * برقراری ارتباط با واحدهای مختلف پژوهشگاه به منظور ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های فوق برنامه در ارتباط با اهداف پژوهشگاه.
- * گسترش فضای اخلاقی، معنوی و تربیتی در پژوهشگاه؛
- * تعامل با مراکز و نهادهای فرهنگی، هنری و اجتماعی کشور.

برنامه‌های معاونت فرهنگی – اجتماعی

- * برگزاری نشست‌های تخصصی؛
- * سفرهای استانی؛
- * تبادل‌ات فرهنگی بین‌المللی؛
- * نشست کتاب‌خوانی تخصصی و رونمایی از کتاب‌های تخصصی برتر به منظور توسعه کتابخوانی با همکاری نهاد کتابخانه‌های عمومی؛
- * ساخت فیلم مستند؛
- * تقدیر از پایان‌نامه‌های برتر با ارائه محتوای مباحث توسط دانشجویی ذی‌ربط؛
- * ایجاد محیطی فرهنگی برای فعالیت دانشجویان پژوهشگاه؛
- * راه‌اندازی اطلس فرهنگی – اجتماعی؛
- * حمایت از تأسیس انجمن‌های صنفی و فرهنگی؛
- * برنامه‌های دانشجویی همچون برگزاری:
  - اردوهای فرهنگی، علمی یک روزه؛
  - انتشار نشریه دانشجویی؛
  - جشنواره فیلم‌های موبایلی؛
  - پیگیری امور مرتبط با خوابگاه‌ها.

مناظره با موضوع حق رأی در اسلام ۱۳۹۴

اطلس فرهنگی اجتماعی

معاونت فرهنگی با هدف گردآوری و دسته‌بندی اطلاعات فرهنگی و قابل دسترس جهت دستیابی به شاخص‌های مرتبط با فرهنگ و در راستای پژوهش و برنامه‌ریزی در سطح کشور، برای اولین بار اطلس فرهنگی - اجتماعی را از طریق چهار منبع اطلاعاتی ذیل در دسترس همگان به‌ویژه پژوهشگران علوم انسانی قرار خواهد داد:

الف- داده‌های سرشماری طی ۴ دوره آماری (۱۳۹۰-۱۳۶۵)، موجود در مرکز ایران؛

ب- داده‌های ثبتی در دوره زمانی (۱۳۸۰-۱۳۹۱)، توسط مرکز آمار تولید می‌شود؛

ج- داده‌های دستگاهی، جمع‌آوری اطلاعات به‌هنگام و جامع از ارگان‌ها و سازمان‌های مربوطه؛

د- داده‌های سنجشی و پیمایشی مانند پیمایش‌های فرهنگی و سایر پیمایش‌های انجام شده در کشور مانند آمارگیری فرهنگی ارزش‌ها و نگرش‌های ایرانیان که نیاز به تکرار و تحلیل مجدد دارند و انجام پیمایش‌های جدید مطابق با نیازهای فرهنگی امروز کشور.

اردوی یک روزه به غار کتله خور استان زنجان
۱۳۹۴

سفر استانی به استان گلستان ۱۳۹۳

سفر به کشور قزاقستان ۱۳۹۳

معاونت اداری، مالی و مدیریت منابع

معاونت اداری، مالی و مدیریت منابع با سه مدیریت زیر مجموعه با واحدهای مدیریت امور اداری، مدیریت امور مالی، مدیریت بودجه تحول اداری و بهره‌وری به انجام وظایف خود می‌پردازد. هدف معاونت اداری به کارگیری نیروی انسانی متخصص برای بالا بردن سرعت، دقت و نظم، در ارائه خدمات اداری و مالی، به‌روز رسانی تشکیلات پژوهشگاه و دستیابی به نظام پویای بودجه مبتنی بر برنامه‌های مصوب جهت افزایش میزان رضایت‌مندی کارکنان و اعضای هیأت علمی پژوهشگاه و ارتقای سطح توانمندی حقوقی پژوهشگاه در جهت حفظ منافع آن در مراجع قانونی است.

وظایف

- * ابلاغ کلیه مصوبات، مقررات و آئین‌نامه‌های ابلاغی از سوی رئیس پژوهشگاه به واحدهای ذی‌ربط و پیگیری و نظارت بر حسن اجرای آن؛
- * تدوین آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها و دستور جلسات مرتبط با وظایف معاونت جهت پیشنهاد به مراجع ذی‌صلاح برای تصویب؛
- * ارائه گزارش‌های توجیهی لازم به رئیس پژوهشگاه در خصوص وظایف مربوط به واحدهای تحت نظر و پیشنهاد افراد واجد شرایط برای تصدی سمت‌های مدیریتی در حوزه معاونت به ریاست پژوهشگاه؛
- * اداره و نظارت بر حسن اجرای کلیه امور اداری، مالی و تشکیلاتی پژوهشگاه، مطابق با مصوبات، مقررات و آئین‌نامه‌های مربوط؛
- * رسیدگی به اهداف اجرایی پژوهشگاه و هدایت و نظارت بر چگونگی گردش کارها و روش‌های کاری مورد عمل در واحدهای مختلف به‌منظور ایجاد هماهنگی بین فعالیت‌های مربوط به واحدهای مختلف در راستای تحقق اهداف اجرایی پژوهشگاه؛
- * نظارت بر مصرف اعتبار تخصیصی به واحدهای مختلف براساس بودجه تفصیلی مصوب هیأت امانت و سایر قوانین و مقررات مالی مورد عمل پژوهشگاه و ارائه گزارش جهت طرح در هیأت امانت؛
- * تعیین وضعیت موجود پژوهشگاه از طریق شناسایی نقاط قوت، تنگناها، مشکلات، فرصت‌ها و تهدیدات پیش‌رو جهت تعیین راهبردهای پیشنهادی در راستای ارتقاء به وضعیت مطلوب؛
- * ارائه گزارش‌های توجیهی لازم به رئیس پژوهشگاه در خصوص وظایف مربوط به واحدهای تحت نظر؛
- * جمع‌آوری و تکمیل اطلاعات مورد نیاز براساس طرح جامع پژوهشگاه و برنامه‌ریزی و پیشنهاد بودجه سالیانه؛
- * استقرار فرآیند شناسایی درآمدها و کنترل مناسب بر چرخه مالی به‌منظور تهیه گزارشات مدیریتی مالی در جهت ایجاد انضباط مالی در بخش‌های مختلف پژوهشگاه؛
- * تدوین روش‌های اجرایی مناسب برای نگهداری انبیه و تجهیزات پژوهشگاه به‌منظور حفظ و نگهداری از سرمایه‌های ملی.

پژوهشکده‌ها

پژوهشکده اقتصاد و مدیریت

تاریخچه

با توجه به ضرورت توسعه وجوه مطالعات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در زمینه علوم انسانی و اجتماعی و مبانی کاربردی آنها، «پژوهشکده مطالعات تطبیقی اقتصاد» در سال ۱۳۷۶ تأسیس شد. هم‌اکنون این پژوهشکده دارای شش گروه پژوهشی «اندیشه‌های اقتصادی»، «اقتصاد تطبیقی»، «نظام‌های اقتصادی»، «مدیریت راهبردی»، «مدیریت دانش و پژوهش» و «مدیریت فرهنگی» است. این پژوهشکده با ۶ هیأت علمی و ۱ کارشناس در حال انجام وظایف محوله می‌باشد.

اهداف

- ♦ جامعیت بخشیدن به تحقیقات اقتصادی؛
- ♦ به‌کارگیری و پرورش پژوهشگران فعال در گرایش‌های مختلف علم اقتصاد؛
- ♦ استفاده از روش‌های تحقیق کمی و غیر کمی در پژوهش‌ها؛
- ♦ بررسی تأثیر فرهنگ و تمدن بومی در شکل‌گیری و تحول زندگی اقتصادی.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ♦ انجام طرح‌های پژوهشی؛
- ♦ برگزاری سخنرانی و نشست؛
- ♦ برگزاری دوره ارشد «علوم اقتصادی»؛
- ♦ انتشار دو فصلنامه «اقتصاد تطبیقی» و «اقتصاد و تجارت نوین».

پژوهشکده اندیشه سیاسی، انقلاب و تمدن اسلامی

تاریخچه

گروه اندیشه سیاسی اسلام در سال ۱۳۷۴ راه اندازی شد. این گروه در طی سال‌های متمادی با تشکیل جلسات علمی نسبت به چاپ مقالات و کتاب‌هایی در زمینه اندیشه سیاسی اقدام کرده است و پس از گسترش فعالیت‌ها و جذب نیروی انسانی توانست به لحاظ ساختاری به پژوهشکده علوم سیاسی ارتقاء یابد. با گسترش فعالیت‌های این پژوهشکده، رشته علوم سیاسی نیز در این پژوهشکده تأسیس و دانشجویان در مقطع دکتری پذیرفته و مشغول به تحصیل شدند این پژوهشکده تاکنون ۸ دوره دانشجوی دکتری پذیرفته است.

پژوهشکده انقلاب و تمدن اسلامی پژوهشکده‌ای مستقل از پژوهشکده علوم سیاسی بود که در سال ۱۳۸۹ تأسیس شد. این پژوهشکده نیز تحت همین عنوان یک دوره دانشجوی دکتری پذیرفت. با عنایت به تغییر ساختار داخلی پژوهشگاه در سال ۱۳۹۱ پژوهشکده علوم سیاسی و پژوهشکده انقلاب و تمدن اسلامی ادغام شد و با عنوان جدید پژوهشکده اندیشه سیاسی، انقلاب و تمدن اسلامی فعالیت خود را آغاز کرد. این پژوهشکده هم‌اکنون دارای ۳ هیأت علمی و ۳ کارشناس می‌باشد.

اهداف

- ♦ تحقیق درباره موضوعات مربوط به تمدن اسلامی و چگونگی ارتباط آن با فرهنگ و انقلاب اسلامی؛
- ♦ توجه به چشم‌اندازهای آینده تمدن اسلامی با تکیه بر آرمان‌های انقلاب اسلامی؛
- ♦ بررسی ظرفیت‌های تمدن اسلامی و همچنین دستاوردهای انقلاب اسلامی و ظرفیت‌های تمدن‌ساز فرهنگ اسلامی.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ♦ ۴ طرح پژوهشی انجام شده و ۷ طرح در حال اجرا؛
- ♦ چاپ ۱۲ عنوان کتاب؛
- ♦ چاپ ۳۰ عنوان مقاله علمی پژوهشی؛
- ♦ ارائه طرح‌های پژوهشی با عنوان: فلسفه الهی تاریخ در تمدن غرب و شرق عالم اسلامی (مقایسه آراء ابن خلدون و استاد شهید دکتر مطهری)، بررسی جنگ‌های ایران و روس (با تأکید بر هویت ملی)، بازتاب غرب و مدرنیته در سفرنامه، سفرنامه‌نویسان اوایل دوره قاجار (با تأکید بر چهار سفرنامه)، پیشنهاد طرح ادبیات ولایی با چهار گرایش ادبیات علوی، ادبیات دنیوی، ادبیات عاشورایی و ادبیات انتظار، بررسی اندیشه سیاسی محقق کرکی و روزبهان خونجی در روند منازعات و مصالحات اوایل دوره

حکومت صفوی (مصوب پژوهشکده)؛

◆ برگزاری سخنرانی‌های متعدد؛

◆ برگزاری مناظره‌های مختلف؛

◆ برگزاری دورهٔ دکتری رشته «علوم سیاسی» از سال ۱۳۹۴ و رشته

«انقلاب و تمدن اسلامی» از سال ۱۳۷۶؛

◆ انتشار نشریه «جستارهای سیاسی معاصر».

پژوهشکدهٔ اخلاق و تربیت

تاریخچه

پژوهشکده اخلاق و تربیت در پاسخ به نیاز جامعه به پژوهش‌های جامع، بنیادین، و کاربردی در حوزه‌های اخلاق بنیادین و کاربردی، تعلیم و تربیت، و روانشناسی و علم‌النفس در سال ۱۳۹۰ در ساختار نوین سازمانی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به تصویب رسید، اما بطور رسمی در سال ۱۳۹۳ راه‌اندازی گردید. ساختار پژوهشکده از چهار گروه پژوهشی «مطالعات بنیادین اخلاق»، «مطالعات کاربردی اخلاق»، «فلسفه تعلیم و تربیت» و «علم‌النفس و روان‌شناسی» تشکیل شده است. این پژوهشکده دارای ۵ هیأت علمی و ۱ کارشناس می‌باشد.

اهداف

- ◆ شناسایی و علت‌یابی مصادیق بی‌اخلاقی در سطوح فردی و اجتماعی؛
- ◆ ارائه راه‌کارهای مناسب جهت رفع مصادیق بی‌اخلاقی و ترویج باور و منش اخلاق‌محور در سطح جامعه؛
- ◆ ارائه راه حلی مبنایی برای متحول ساختن نظام آموزشی کشور از حافظه‌مداری به تأمل‌مداری و بالابردن قدرت داور، انتخاب و تصمیم‌گیری درست؛
- ◆ تدوین و ارائه الگویی قابل اجرا از برنامه فلسفه برای کودکان و نوجوانان و آموزش تفکر در مدارس کشور؛

- ♦ شناسایی نیازهای آموزشی، تربیتی، هوش و استعداد کودکان و نوجوانان و ارائه راه‌کارهای لازم جهت بهبود مشکلات فراگیران؛
- ♦ ارائه راه‌کارهای بدیع، عملیاتی و متناسب با فرهنگ بومی برای رفع مشکلات روان‌شناختی فردی و خانوادگی شناسایی شده؛
- ♦ تهیه و تدوین منابع آکادمیک و آموزشی مورد نیاز برای رشته‌های تحصیلی از جمله رشته‌های روان‌شناسی و تعلیم و تربیت، براساس اصل بومی‌سازی علوم انسانی؛
- ♦ تهیه و تدوین منابع مورد نیاز برای مخاطبان برنامه فلسفه برای کودکان (شامل مربیان، برنامه‌ریزان، کودکان و نوجوانان).

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ♦ برگزاری سخنرانی‌ها، نشست‌ها و کارگاه‌های آموزشی؛
- ♦ انتشار مجله علمی-پژوهشی «تفکر و کودک»؛
- ♦ ۱۷ طرح انجام شده و ۵ طرح در حال اجرا؛
- ♦ برگزاری بیش از ۷۰ نشست و سخنرانی؛
- ♦ برگزاری بیش از ۴۰ کارگاه آموزشی؛
- ♦ برگزاری بیش از ۱۰۰ مقاله.

پژوهشکده تاریخ

تاریخچه

پژوهشکده تاریخ، از جمله باسابقه‌ترین پژوهشکده‌های پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی است. هسته اولیه شکل‌گیری پژوهشکده تاریخ به سال‌های پیش از انقلاب اسلامی بازمی‌گردد. در دهه چهل خورشیدی با تلاش عده‌ای از بزرگان تاریخ کشور، انجمنی علمی با عنوان «انجمن تاریخ» تأسیس شد. این انجمن به همراه بخش تاریخ بنیاد فرهنگ ایران، بنیان پژوهشکده تاریخ را محسوب می‌شوند. بنیاد فرهنگ ایران که در سال ۱۳۴۳ تأسیس شد، در چهار بخش از جمله تاریخ ایران فعالیت داشت و گروه تاریخ فعالیت‌های پژوهشی خود را با انتشار کتاب آغاز کرد. پس از انقلاب اسلامی و با ادغام دوازده مرکز تحقیقاتی و فرهنگی و تشکیل مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، گروه تاریخ بنیاد فرهنگ و انجمن تاریخ نیز ادغام و پژوهشکده تاریخ در مؤسسه ایجاد شد. پژوهشکده تاریخ با

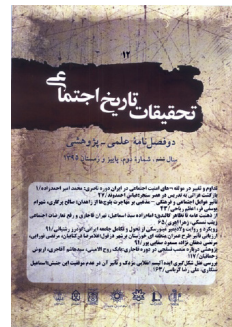
هدف انجام پژوهش‌های بنیادین در حوزه تاریخ ایران و آموزش تاریخ پژوهان علاقمند، فعالیت‌های خود را در ۵ گروه «تاریخ اجتماعی ایران»، «تاریخ فرهنگی ایران»، «تاریخ سیاسی ایران»، «تاریخ اقتصادی ایران» و «تاریخ ایران فرهنگی» سامان داده است. پژوهشکده تاریخ در حال حاضر با ۹ عضو هیأت علمی و ۶ کارشناس در ۳ گروه پژوهشی فعال و ۲ گروه پژوهشی غیرفعال در حال انجام وظایف محوله می‌باشد.

اهداف

- ♦ مطالعه و پژوهش در تاریخ و متون تاریخی اسلامی و ایرانی؛ فرهنگ اسلام و ایران؛
- ♦ شناساندن منابع و پیشینه تاریخ و فرهنگ ایرانی و اسلامی به مردم کشور و جهان، به‌منظور تقویت و احیای هویت تاریخی، ملی و دینی؛
- ♦ بازشناسی تمدن ایرانی-اسلامی.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ♦ انجام بیش از ۷۰ طرح پژوهشی اتمام یافته؛
- ♦ برگزاری دوره کارشناسی ارشد «تاریخ ایران اسلامی» از سال ۱۳۶۸ و دکتری «تاریخ علم دوره اسلامی» و «تاریخ ایران بعد از اسلام» از سال ۱۳۹۱ در گرایش «تاریخ ایران دوره اسلامی»؛
- ♦ ارتقای مهارت‌های پژوهش انتقادی، تحلیلی و کاربردی تاریخ پژوهان در حوزه تاریخ ایران؛
- ♦ اجرای طرح‌های پژوهشی انفرادی و گروهی، در زمینه تدریس، راهنمایی، مشاوره و داوری پایان‌نامه دانشجویان رشته تاریخ؛
- ♦ شرکت در همایش‌های تخصصی تاریخ با ارائه مقاله، سخنرانی و عضویت در انجمن ایرانی تاریخ و انجمن ایرانی تاریخ اسلام و پژوهشگران زن تاریخ؛
- ♦ انتشار نشریه «تحقیقات تاریخ اجتماعی»، «پژوهشنامه تاریخ اجتماعی-اقتصادی» و «جستارهای تاریخی».

پژوهشکده حکمت معاصر

تاریخچه

پژوهشکده حکمت معاصر با توجه به ساختار مصوب هیأت امنای پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی سال ۱۳۹۰ تأسیس شده و در حال حاضر در سه گروه پژوهشی با عناوین «کلام و فلسفه دین»، «مطالعات تطبیقی عرفان» و «حکمت اسلامی معاصر» فعالیت‌های خود را سامان داده است و با ۶ عضو هیأت علمی به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

اهداف

- ♦ بومی‌سازی فلسفه دین؛
- ♦ مواجهه با چالش‌های انسان معاصر و یافتن پاسخ از میراث غنی حکمی اسلامی؛
- ♦ گشودن افق‌های علمی نوآورانه با رویکردی روش‌مند و نظام‌یافته در مطالعات تطبیقی عرفان؛
- ♦ پژوهش در میراث حکمی اسلامی (مشایی، اشراقی، متعالیه) و بسط و گسترش مطالعات فلسفی؛
- ♦ صدراپی و پساصدراپی در جامعه علمی کشور.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ♦ اجرای طرح‌های پژوهشی؛
- ♦ برگزاری دوره کارشناسی ارشد «فلسفه دین» و دکتری «فلسفه دین» و «حکمت متعالیه»؛
- ♦ برگزاری همایش‌های ملی و بین‌المللی، درس‌گفتارها و سخنرانی‌های علمی؛
- ♦ انتشار فصلنامه علمی - پژوهشی «حکمت معاصر».

پژوهشکده دانشنامه نگاری

تاریخچه

در سال ۱۳۷۱ به همت استاد احمد بیرشک «بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی» بنیانگذاری شد و در همان سال با اخذ موافقت رسمی از شورای گسترش آموزش عالی فعالیت رسمی خود را آغاز کرد. در سال ۱۳۸۸ «بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی» به «بنیاد دانشنامه نگاری ایران» تغییر نام یافت. در مرداد ماه ۱۳۹۷ با موافقت «شورای گسترش آموزش عالی بنیاد» با عنوان «پژوهشکده دانشنامه نگاری» به «پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی» پیوست.

در حال حاضر این پژوهشکده ۱۳ عضو هیأت علمی دارد. مهمترین وظیفه این پژوهشکده طبق اساسنامه، تهیه و تدوین کتاب های مرجع مانند دانشنامه هاست، لذا هدف اصلی آن روزآمدسازی اطلاعات دانشنامه ها و همچنین تهیه دانشنامه در موضوعات و زمینه های گوناگون است.

اهداف

- ♦ رواج دانش و ادب؛
- ♦ بالا بردن سطح اطلاعات علمی و ادبی جامعه؛
- ♦ شناساندن منابع زبان و ادبیات فارسی به مردم کشور و جهان؛
- ♦ مطالعه و تحقیق در زمینه زبان و ادب فارسی؛
- ♦ همکاری با دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی و فرهنگی کشور.
- ♦ تولید دانشنامه های عمومی و تخصصی
- ♦ ایجاد ارتباط مؤثر با جامعه از راه تدوین دانشنامه های مورد نیاز

فعالیت های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ♦ اتمام تدوین بیش از ۸۰ جلد دانشنامه از جمله زندگینامه علمی دانشوران ترجمه استاد احمد بیرشک (۱۳۷۶ برنده جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران)، دانشنامه زیست شناسی (برنده جایزه کتاب فصل ۱۳۸۶) و دانشنامه کارآفرینی (برنده جایزه کتاب سال ۱۳۸۹)
- ♦ در حال تدوین دانشنامه اقتصاد، انرژی، پیوست ریاضی، فرش، فلسفه تعلیم و تربیت، محیط زیست و مطالعات ورزشی
- ♦ انجام طرح های درون سازمانی
- ♦ انجام طرح های برون سازمانی

پژوهشکده زبان شناسی

تاریخچه

پژوهشکده زبان شناسی از بدو تأسیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی جزو معتبرترین واحدهای پژوهشی این نهاد به شمار می‌آید. در حال حاضر این پژوهشکده با ۲۳ نفر نیروی انسانی متشکل از ۵ استاد، ۴ دانشیار، ۵ استادیار، و ۹ دستیار پژوهشی در سه گروه پژوهشی «زبان شناسی نظری»، «زبان شناسی کاربردی» و «فرهنگ و زبان‌های باستانی» فعال است.

اهداف

- ♦ توسعه پژوهش‌های نوین زبان شناسی نظری در حوزه زبان فارسی و گویش‌های آن؛
- ♦ تقویت پژوهش‌های میان‌رشته‌ای در حوزه زبان شناسی همچون زبان شناسی شناختی، زبان شناسی بالینی و جامعه‌شناسی زبان، زبانشناسی رایانشی و پیکره‌ای، روایت ادبی و پژوهش‌های ادبی در زبان شناسی؛
- ♦ راه‌اندازی و تقویت سامانه‌های رایانه‌ای در حوزه زبان شناسی؛
- ♦ توسعه پژوهش‌های حوزه زبان‌های ایرانی دوره میانه؛
- ♦ ایجاد ارتباط با شبکه‌ها، انجمن‌ها و تشکل‌های علمی و معتبر زبان شناسی؛
- ♦ کاربردی‌سازی و متناسب‌سازی دستاوردهای علم زبان شناسی متناسب با نیازها و مسائل ملی و منطقه‌ای ایران از جمله آموزش زبان فارسی در مراکز علمی و فرهنگی خارج از کشور؛
- ♦ همکاری با مراکز آموزشی و پژوهشی فعال در حوزه زبان شناسی در داخل و خارج از کشور؛
- ♦ کاربردی پژوهش‌های زبان شناسی در شناخت زبان‌ها و دیگر آثار تمدنی ایرانی اسلامی.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ♦ بیش از ۷۰ طرح پژوهشی پایان یافته و ۱۴ طرح در حال اجرا شامل سه طرح کلان پژوهشگاه؛
- ♦ پایگاه داده‌های زبان فارسی: پایگاه داده‌های زبان فارسی (دادگان زبان فارسی)، مجموعه‌ای از پیکره‌های متفاوت از گونه‌های زبانی و دوره‌های تاریخی زبان فارسی است که به‌همراه نرم‌افزارهای جستجو، بازیابی، پردازش و فهرست‌گیری به‌صورت برخط و تعاملی در دسترس همه پژوهندگان زبان فارسی در سراسر جهان قرار دارد.

♦ آموزش زبان و فرهنگ ایران به غیرفارسی‌زبانان (آزوپا): توجه به زبان فارسی در خارج از کشور، به دلیل جایگاه فرهنگی و تمدنی ایران، تنوع مخاطبان و گستره جغرافیایی این زبان و نیز تحولات انقلاب اسلامی، در چند دهه گذشته مورد تأکید مقام معظم رهبری و اسناد بالادستی جمهوری اسلامی ایران، و نتیجتاً، در اولویت برنامه‌های برون‌مرزی کشور قرار گرفته است. از این رو، پژوهشگاه علوم انسانی در حوزه آموزش زبان فارسی و ترویج فرهنگ ایران برای غیرفارسی‌زبانان پیوسته مشارکت فعال داشته و با اعزام استاد، همکاری علمی با نهادهای متولی و اجرای طرح‌های پژوهشی مستقل از حامیان عمده این حوزه به‌شمار می‌آید. دو مجموعه «زبان فارسی» و «فارسی گفتاری» برای غیرفارسی‌زبانان از آثار آموزشی شاخص پژوهشگاه برای تدریس در داخل و خارج از کشور است.

♦ فرهنگ جامع فارسی-میانه فارسی نو: این فرهنگ زبان‌شناختی (در مقابل دایرةالمعارفی) دو زبانه شامل تمام واژه‌های متون فارسی میانه زردشتی، آوانگاری، توضیحات معنایی و ارجاعات متنی هر واژه است. پیکره این فرهنگ و منابعی که برای استخراج اطلاعات لازم و تدوین فرهنگ بررسی می‌شوند، تنها از نوع نوشتاری و محدود به متونی است که به زبان فارسی میانه و خط فارسی میانه کتابی نوشته شده‌اند. این پیکره شامل ۶۲ متن کوتاه و بلند است که در آغاز کار (سال ۱۳۶۳) تعدادی از آنها به عنوان پیکره اولیه برگزیده شدند. واژه‌های این کتاب‌ها به تدریج وارد فرهنگ می‌شود که از این میان واژه‌هایی که با حروف (a, b, c, d, z, l, v, s, u, s, t) آغاز شده، آماده و بر روی سایت قرار گرفته است.

نشانی اینترنتی وبگاه: plddb.ihcs.ac.ir

♦ برگزاری دوره‌های کارشناسی ارشد «زبان‌شناسی همگانی» و «فرهنگ و زبان‌های باستانی» از سال ۱۳۶۹ و دکتری «زبان‌شناسی همگانی» و «فرهنگ و زبان‌های باستانی» از سال ۱۳۸۱ تاکنون؛

♦ انتشار بیش از ۶۰ عنوان کتاب تخصصی که بسیاری از آنها جوایز ارزشمندی را دریافت نموده‌اند از جمله:

«واژه‌نامه گویش بهدینان شهر یزد»، تألیف کتیون مزداپور؛ برگزیده کتاب سال جمهوری اسلامی ایران؛

«واژه و معنای آن از فارسی میانه تا فارسی»، تألیف کتیون مزداپور؛ برگزیده کتاب سال

جمهوری اسلامی ایران؛

«بررسی دینکرد ششم»، تألیف مهشید میرفخرایی؛ برگزیده کتاب سال جمهوری اسلامی ایران؛
«دستنامه سغدی»، تألیف زهره زرشناس؛ کتاب برتر دانشگاهی رشته زبان‌شناسی و برنده جایزه پروین
اعتصامی؛

«نامه خاتون ارگی و صد و نوزده پاره نوشتار سغدی»، تألیف زهره زرشناس؛ کتاب برتر
دانشگاهی و کتاب شایسته تقدیر در رشته زبان‌شناسی؛

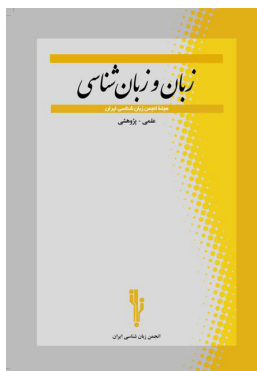
«مجموعه «زبان فارسی برای غیرفارسی‌زبانان»، اثر برتر و برگزیده آموزشی جشنواره‌های
بین‌المللی و قطب علمی؛

♦ برگزاری سخنرانی‌ها، نشست‌ها و کارگاه‌های آموزشی؛

♦ انتشار مجله علمی-پژوهشی «زبان‌شناخت»؛

♦ همکاری در انتشار سایر مجلات زبان‌شناسی همچون مجله «زبان و زبان‌شناسی».

نشانی اینترنتی وبگاه: <http://pahlavazh.ihcs.ac.ir>

پژوهشکدهٔ زبان و ادبیات

تاریخچه

آنچه امروز در مجموعهٔ بزرگ پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با نام «پژوهشکدهٔ زبان و ادبیات» می‌شناسیم، باسابقه‌ترین و بزرگ‌ترین پژوهشکدهٔ این مجموعه (به لحاظ تعداد اعضای هیأت علمی) است. بنیاد فرهنگ ایران در سال ۱۳۵۱ پژوهشکده فرهنگ ایران را برای تربیت پژوهشگران در رشته‌های ادبیات، زبان‌شناسی و تاریخ فرهنگ تأسیس کرد و پس از انحلال آن در سال ۱۳۶۰ منجر به ایجاد گروهی به نام «زبان و ادبیات فارسی» شد که از همان سال، پژوهش‌های بنیاد فرهنگ ایران را پی گرفت. این گروه در پی تغییر نام مؤسسه به پژوهشگاه، نام پژوهشکده گرفت و از آن پس، «پژوهشکدهٔ زبان و ادبیات» خوانده شد. در حال حاضر این پژوهشکده با ۱۸ اعضای هیأت علمی و ۹ کارشناس پژوهشی در ۵ گروه پژوهشی، «پژوهش‌های بنیادین»، «تحقیقات بینارشته‌ای»، «تحقیقات ادبی در موضوعات مختلف»، «ترجمه» و «ادبیات و کاربردهای اجتماعی» مشغول به فعالیت است.

اهداف

- ◆ حفظ متون کهن و جلوگیری از نابودی آنها از طریق تصحیح و تحشیهٔ این متون؛
- ◆ حفظ زبان و واژگان کهن پارسی و شیوهٔ کاربرد آنها از طریق تألیف و تدوین فرهنگ لغت‌های کهن و معاصر؛
- ◆ انجام پژوهش‌های بنیادی در زمینه‌های گوناگون ادبی برای پاسخگویی به مشکلات ادبی سایر مراکز ادبی و دانشکده‌های ادبیات در سطح کشور و خارج از کشور به عنوان مرجع و قطب پژوهش‌های ادبی؛
- ◆ انجام پژوهش‌های گوناگون بنیادی برای تبیین و تقویت ادبیات معاصر در شاخه‌های داستان، نمایشنامه، طنز، شعر و...؛
- ◆ انجام پژوهش‌های بنیادی در زمینه زبان معیار برای بهبود و ساماندهی زبان رسانه‌های جمعی؛
- ◆ تربیت نیروی متخصص و کارآمد در تمام زمینه‌های فوق.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ♦ ۵۱ طرح پایان یافته و ۱۵ طرح پژوهشی در حال انجام؛
- ♦ برگزاری ۶۶ سخنرانی، ۵۴ کارگاه، ۲۵ نشست علمی و ۳ همایش؛
- ♦ چاپ ۶۲ عنوان کتاب و ۱۰۴ مقاله؛
- ♦ دریافت ۲ جوایز علمی؛
- + کتاب «کفایة الطب» نوشته ابوالفضل حبیبش التفلیسی با تصحیح دکتر زهرا پارساپور در بیستمین جایزه کتاب فصل در رشته پزشکی، سال ۱۳۹۱؛
- + کتاب «زنان شاعر در تاریخ ادب فارسی تا سده هشتم هجری» جلد اول، برنده جایزه ادبی پروین اعتصامی در شهریور ۱۳۹۵؛
- ♦ برگزاری دوره کارشناسی ارشد «زبان و ادبیات فارسی» و «زبان و ادبیات عرب» و دکتری «زبان و ادبیات فارسی»؛
- ♦ انتشار مجلات «ادبیات پارسی معاصر»، «کهن‌نامه ادب پارسی»، «آفاق الحضارة الاسلامیة».

پژوهشکده فرهنگ معاصر

تاریخچه

پژوهشکده «فرهنگ معاصر»، براساس اساسنامه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در سال ۱۳۹۳، به قصد انجام دادن مطالعات نظری - فلسفی در حوزه فرهنگ و با تکیه بر دستاوردهای علوم انسانی و ورود در مسیر گفت‌وگو با نمایندگان سایر فرهنگ‌ها، درباره مسایل مشترک فرهنگ معاصر، در سه گروه پژوهشی «فلسفه فرهنگ»، «مطالعات میان فرهنگی»، و «فرهنگ» ایرانی تأسیس شده است.

اهداف

- ♦ مطالعات فرهنگی با جهت‌گیری میان‌فرهنگی - میان‌رشته‌ای؛
- ♦ کشف مسائل فرهنگی مشترک جوامع مختلف و مسائل فرهنگی جامعه ایرانی؛
- ♦ اجرای پژوهش‌هایی با جهت‌گیری معاصر بودن و التفات به آینده؛
- ♦ پژوهش‌های نظری - فلسفی درباره روش‌های مطالعات میان‌فرهنگی؛
- ♦ شناخت، بررسی و معرفی «گفت‌وگو» به عنوان رویکردی در فرهنگ‌پژوهی؛
- ♦ مطالعه در مبنای و مبادی «گفت‌وگو» در مراتب و گستره‌های مختلف؛
- ♦ مطالعات نظری - فلسفی در حوزه فرهنگ؛
- ♦ کوشش برای شکل‌گیری پژوهش‌های مبتنی بر مبنای نظری - فلسفی و متکی بر مطالعات انضمامی سایر علوم؛
- ♦ شناخت و بررسی مطالعات فرهنگی دیگر پژوهشگران در سایر فرهنگ‌ها و توجه دائم به تجربه دیگر فرهنگ‌ها در مواجهه با مسایل مشابه یا مشترک فرهنگی.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ♦ انجام ۶ طرح پژوهشی در حوزه فرهنگ؛
- ♦ برگزاری سلسله سخنرانی‌های «دیگری و دیگرهراسی» و «بیم‌ها و امیدها؛ در جهانی پرمخاطره»؛
- ♦ برگزاری سلسله نشست‌های تخصصی «شناخت مسائل بنیادین فرهنگ ایرانی».

پژوهشکده مطالعات قرآنی

تاریخچه

پیشینه پژوهشکده مطالعات قرآنی به اجرای طرح‌های پژوهشی قرآنی از سال ۱۳۸۰ به بعد به‌ویژه تأسیس گروه پژوهشی علوم قرآن و حدیث در سال ۱۳۹۰ ارتباط دارد. با گسترش فعالیت این گروه از سال ۱۳۹۴ بر اساس مصوبه هیأت امنای پژوهشگاه این پژوهشکده در قالب سه گروه پژوهشی «مطالعات زبان‌شناختی و نشانه‌شناختی قرآن»، «مطالعات ادبی و زیبایی‌شناختی قرآن» و «مطالعات تاریخی و فرهنگی قرآن» مشغول به فعالیت است.

اهداف

- ♦ کاوش در مسائل مربوط به کاربری آموزه‌های اهل بیت(ع) در شناخت و فهم قرآن با توجه به ارتباط وثیق قرآن و تشیع؛
- ♦ بسط و تعمیق مطالعات میان‌رشته‌ای در مسیر تولید علم و افزایش آگاهی در حیطه مطالعات قرآنی؛
- ♦ شناخت و واکاوی مسائل پژوهش در حیطه مطالعات قرآنی، متناسب با نیازهای روز ایران اسلامی و جهان اسلام؛
- ♦ گسترش همکاری‌های علمی- فرهنگی با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی با هدف معرفی «قرآن به مثابه کتاب انسان‌ساز و نجات بخش نوع بشر».

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ♦ اجرای ۱۴ طرح پژوهشی و ۶ طرح پژوهشی در حال انجام.
- ♦ برگزاری ۳ همایش، ۲۰ نشست تخصصی، ۱۵ کارگاه آموزشی، ۲۱ سخنرانی، ۵ درسگفتار، ۱ کارگاه آموزشی بین‌المللی.
- ♦ انتشار ۷ عنوان کتاب و ۳۶ عنوان مقاله.
- ♦ برگزاری دوره‌های کارشناس ارشد در رشته علوم قرآن و حدیث از سال ۱۳۹۳ تا کنون.
- ♦ فعالیت‌های علمی مشترک با دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی داخلی و خارجی.
- ♦ تأسیس انجمن ایرانی مطالعات قرآنی و فرهنگ اسلامی و انتشار فصلنامه «مطالعات میان رشته‌ای قرآن کریم».

پژوهشکده مطالعات اجتماعی

تاریخچه

پژوهشکده مطالعات اجتماعی از سال ۱۳۶۰ در قالب موسسه تحقیقاتی «علوم ارتباطی و توسعه ایران» و سپس با توجه به گسترش مطالعات اجتماعی، این حوزه مطالعاتی در سال ۱۳۷۲ به پژوهشکده علوم اجتماعی، مشتمل بر ۳ بخش «جامعه‌شناسی»، «بررسی مسایل اجتماعی و فرهنگی» و «مطالعات توسعه» گسترش یافت. در نهایت، در سال ۱۳۹۲ اعضای پژوهشکده مزبور در ۷ گروه پژوهشی شامل گروه «جامعه‌شناسی تاریخی ایران»، گروه «مطالعات توسعه»، گروه «بررسی مسائل اجتماعی و روان‌شناختی ایران»، گروه «تمدن و اندیشه ایرانی-اسلامی»، گروه «جامعه‌شناسی نظری-فرهنگی»، گروه «مطالعات زنان» و گروه «جامعه و امنیت» توزیع شدند. هم‌اکنون پژوهشکده مطالعات اجتماعی دارای ۱۲ عضو هیأت علمی (یک استاد، ۵ دانشیار و ۶ استادیار)، ۲ پژوهشگر و ۶ کارشناس پژوهشی است.

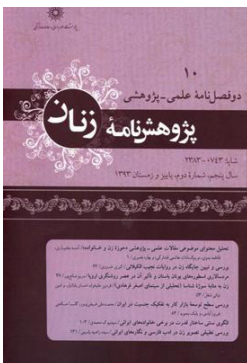

اهداف

- ◆ انجام مطالعات روشمند کمی و کیفی در علوم اجتماعی؛
- ◆ تمرکز بر پژوهش‌های نظری و کاربردی در علوم اجتماعی؛
- ◆ تأکید بر بنیادهای معرفتی، نظری و تجربی برای فهم جامعه و فرهنگ ایرانی.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ◆ انجام بیش از ۶۰ طرح پژوهشی اتمام یافته و ۱۵ طرح در حال اجرا؛
- ◆ برگزاری سخنرانی‌ها، نشست‌ها و کارگاه‌ها؛
- ◆ چاپ بیش از ۴۰۰ مقاله و بیش از ۶۵ عنوان کتاب؛
- ◆ برگزاری دوره کارشناسی ارشد «پژوهشگری علوم اجتماعی» در سال ۱۳۹۲؛
- ◆ اقدام به تأسیس دو قطب علمی شامل: قطب علمی «مطالعات امنیت اجتماعی» و قطب علمی «مطالعات تغییرات اجتماعی»؛
- ◆ انتشار مجله علمی-پژوهشی «جامعه‌پژوهی فرهنگی» و «پژوهشنامه زنان» از سال ۱۳۸۹ تاکنون.

پژوهشکده مطالعات فرهنگی و ارتباطات

تاریخچه

به منظور توسعه و تعمیق مطالعات و تحقیقات در حوزه‌های فرهنگ و رسانه، تأسیس پژوهشکده مطالعات فرهنگی و ارتباطات در دستور کار برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران وزارتخانه و پژوهشگاه قرار گرفت. این پژوهشکده در سال ۱۳۹۲ با سه گروه پژوهشی «مطالعات نظری فرهنگ و ارتباطات»، «مطالعات راهبردی و کاربردی فرهنگ و ارتباطات» و «مطالعات بینارشته‌ای فرهنگ» تشکیل شد.

اهداف

- ♦ حرکت به سمت تبدیل پژوهشکده مطالعات فرهنگی و ارتباطات پژوهشگاه علوم انسانی به قطب مطالعات سواد رسانه‌ای و میان رشته‌ای در کشور و خاورمیانه؛
- ♦ ایجاد گفت‌وگو درون و برون سازمانی در پژوهشگاه و جامعه علمی کشور، در حوزه مطالعات فرهنگی، ارتباطی و رسانه‌ای؛
- ♦ ایجاد فضای تضارب آراء و افکار در حوزه‌های فرهنگی، ارتباطی و رسانه‌ای کشور؛
- ♦ معطوف کردن توجهات به مقوله گسترش آزادی بیان و ایجاد فضای نقد علمی و مصلحانه در فضای فرهنگی، ارتباطی و رسانه‌ای کشور؛
- ♦ ارتقاء و گسترش سواد رسانه‌ای و نقد فرآیندهای رسانه‌ای در حوزه رسانه‌های: مکتوب، صوتی، تصویری، چند رسانه‌ای‌ها و فضای سایبری.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ♦ انجام طرح‌های پژوهشی؛
- ♦ برگزاری دوره‌های کارشناسی ارشد «مدیریت رسانه» و «دین و رسانه»؛
- ♦ انتشار فصلنامه علمی-پژوهشی «مطالعات میان‌رشته‌ای در رسانه و فرهنگ»؛
- ♦ برگزاری سخنرانی‌ها، نشست‌ها و کارگاه‌های علمی-تخصصی.

پژوهشکده غرب‌شناسی و علم پژوهی

تاریخچه

پژوهشکده غرب‌شناسی و علم‌پژوهی از سال ۱۳۹۱ و کنار هم قرار گرفتن دو گروه قدیمی پژوهشگاه یعنی گروه غرب‌شناسی و گروه علم و دین در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی تأسیس شده‌است. در حال حاضر این پژوهشکده با ۱۰ نفر نیروی انسانی متشکل از ۷ عضو هیأت علمی و ۳ کارشناس پژوهشی در سه گروه پژوهشی «تاریخ و تمدن غرب»، «فلسفه علم و فناوری» و «تاریخ علم و تمدن» فعال است.

اهداف

- ◆ نقد و ارزیابی تلقی خام از فلسفه و علم و تکنولوژی در تمدن غربی؛
- ◆ فهم نسبت فلسفه و علم و تکنولوژی غرب با فرهنگ، جامعه و دین در ایران معاصر؛
- ◆ شناخت و آگاهی از مبانی ومیادی نظری فرهنگ و تمدن غرب در گذشته و حال؛
- ◆ مطالعات میان‌رشته‌ای جامعه‌شناختی، روانشناختی و انسان‌شناختی فلسفه، علم و تکنولوژی در تمدن غرب؛
- ◆ شناخت عمده‌ترین مکاتب و گرایش‌های موثر در ساختار فکری، اجتماعی و فرهنگی غرب معاصر؛
- ◆ فراهم نمودن زمینه‌های پژوهش در حوزه معرفی و نقد اندیشه‌های معارض و نظریه‌های شبه‌انگیز؛
- ◆ شناخت و معرفی مبانی تجدّد در غرب و چگونگی انتقال آن به سرزمین‌های اسلامی - به‌ویژه ایران - و نقد اندیشه‌های غرب‌گرایانه و تجدّدآبانه؛
- ◆ مشارکت فکری و نظری در برنامه‌ریزی کلان کشور در حوزه فرهنگ، آموزش و سیاست با توجه به حساسیت‌های موضوع غرب و غرب‌شناسی.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ◆ انجام بیش از ۳۰ طرح‌های پژوهشی؛
- ◆ برگزاری بیش از ۵ سمینار و هم‌اندیشی؛
- ◆ برگزاری بیش از ۳۰ کارگاه؛
- ◆ انتشار مجلات علمی - پژوهشی

♦ انتشار مجلات علمی - پژوهشی «غرب‌شناسی بنیادی»، «پژوهش‌های علم و دین»، «فلسفه علم» و «منطق پژوهی».

پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی با رویکرد کاربردی

تاریخچه

با عنایت به نام‌گذاری سال ۱۳۹۳ با عنوان «اقتصاد و فرهنگ» از سوی مقام معظم رهبری و با توجه به تفاهم نامه منعقد شده فی‌مابین معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی درباره تأسیس پژوهشکده «علوم انسانی و اجتماعی کاربردی» و همچنین با استناد به تأکيدات قوانین بالادستی از جمله:

♦ بند «ه» از ماده ۱۵ قانون برنامه پنجم توسعه مبنی بر «گسترش کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و آزاداندیشی، انجام مطالعات میان رشته‌ای، توسعه قطب‌های علمی و تولید علم بومی با تأکید بر علوم انسانی»؛

♦ راهبرد کلان شماره ۷ از سند نقشه جامع علمی کشور مبنی بر «جهت دهی آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری به سمت حل مشکلات و رفع نیازهای واقعی و اقتضانات کشور»؛

♦ بند ۶ از اقدامات ملی راهبرد کلان شماره ۷ و بندهای ۴ و ۶ از راهبرد کلان شماره ۱۰ و بند ۱ از اقدامات ملی راهبرد کلان شماره ۱۰ از سند نقشه جامع علمی کشور مبنی بر گسترش گرایش‌های میان رشته‌ای، رفع نیازهای علمی و اجتماعی و کاربردی کردن علوم انسانی؛

دلایل توجیهی و ضرورت تأسیس پژوهشکده «علوم انسانی و اجتماعی کاربردی» به شرح زیر است:

♦ پیشبرد مطالعات فرارشته‌ای برای دستیابی به راهکارها و سیاست‌های اجرایی هماهنگ و سازگار در

عرصه‌های مختلف زندگی فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی،
 ◊ بهره‌برداری از سرمایه‌ی انباشته‌ای از طرح‌های تحقیقاتی و تجارب اعضای هیئت علمی پژوهشگاه برای کاربردی سازی نتایج آن‌ها،
 ◊ ارائه راهبردها و راهکارهای مسئله‌محور برای حل مشکلات موجود کشور در حوزه علوم انسانی و فرهنگی
 بنابراین، مأموریت پژوهشکده، اجرا و تشویق «طرح‌های پژوهشی مسئله‌محور، کاربردی و فرارشته‌ای در زمینه علوم انسانی، اجتماعی و فرهنگی» به منظور اثر بخشی در سیاست‌های اجرایی کشور است.
 پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی کاربردی از ۳ گروه پژوهشی تشکیل می‌شود:

■ گروه مطالعات نوآوری

(در زمینه موضوعات نظام ملی نوآوری، کاربردی‌سازی، رسانه‌ای کردن و شبکه‌های پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی).

■ گروه مطالعات پایش و ارزیابی

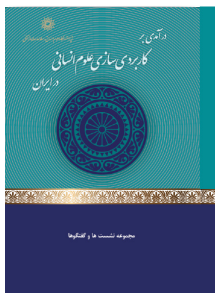
(در زمینه موضوعات روش‌های پایش و ارزیابی، پیشبرد علم و دانش، شاخص‌های تأثیرگذاری، بررسی آثار اقتصادی، آثار اجتماعی و آثار تقنینی).

■ گروه مطالعات پسارشته‌ای

(در زمینه چپستی و چگونگی مطالعات فرارشته‌ای، میان رشته‌ای، چندرشته‌ای، تطبیقی و بومی‌سازی).

اهداف

- ◊ استفاده حداکثری از امکانات، سرمایه‌های علمی و انسانی و توان تحقیقاتی پژوهشگاه در حل مسائل و رفع نیازهای کشور در حوزه علوم انسانی و اجتماعی و فرهنگی؛
- ◊ تعامل با بخش‌های دولتی و غیردولتی در جلب حمایت مالی و استفاده از خدمات و توان تحقیقاتی پژوهشگاه در رفع نیازهای کشور؛
- ◊ گسترش و حمایت از طرح‌های ناظر به حل مسائل و رفع نیازهای کشور در حوزه علوم انسانی، اجتماعی و فرهنگی؛
- ◊ کمک به نهادینه‌سازی و ترویج فرهنگ پژوهش‌های گروهی، کاربردی، مشترک و تقاضا‌محور در جامعه؛
- ◊ تقویت ارتباط پژوهشگاه با جامعه به منظور تبدیل علم به راهکار حل مسائل و رفع نیازهای کشور.

فعالیت‌های علمی و اجرایی

- ◊ برگزاری سلسله نشست‌های سخنرانی؛
- ◊ برگزاری کارگاه.

پژوهشکده نظریه‌پردازی سیاسی و روابط بین‌الملل

تاریخچه

پژوهشکده نظریه‌پردازی سیاسی و روابط بین‌الملل، ابتدا با عنوان گروه تحقیقات سیاسی در اسلام و با ریاست دکتر رضا داوری اردکانی در سال ۱۳۷۶ تأسیس گردید. در حال حاضر این پژوهشکده دارای گروه‌های سه‌گانه «مطالعات نظری سیاست»، «مطالعات کاربردی سیاست» و «مطالعات روابط بین‌الملل» است. این پژوهشکده با ۱۱ هیأت علمی و ۲ کارشناس به فعالیت خود می‌پردازد.

اهداف

پژوهش درباره اندیشه‌ها، نظریه‌ها و دیدگاه‌های اندیشمندان اسلامی و غیراسلامی درباره ریشه، ماهیت و هدف دولت؛

- ♦ پژوهش در اندیشه‌های سیاسی در غرب و اندیشه‌های سیاسی در اسلام؛
- ♦ پژوهش در مورد کم و کیف کاربردی شدن اندیشه‌ها و تئوری‌های رایج در علم سیاست؛
- ♦ بررسی تحولات نوین قدرت در عرصه بین‌الملل؛
- ♦ بررسی فرصت‌ها و چالش‌ها برای جمهوری اسلامی ایران؛
- ♦ آینده پژوهش تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی؛
- ♦ مطالعه و رصد تحولات منطقه خاورمیانه و جهان اسلام؛
- ♦ مطالعه جنبش‌ها و جریانات اسلام‌گرای معاصر.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ♦ انجام طرح‌های پژوهشی موظف؛
- ♦ برگزاری بیش از ۵۰ نشست «نظام سیاسی اسلام»؛
- ♦ برگزاری نشست‌های تخصصی «مقاومت، بیداری و انسجام اسلامی»؛
- ♦ برگزاری بیش از ۱۰ نشست تخصصی «محیط زیست (بررسی مبانی نظری و بحران محیط زیست)»؛
- ♦ برگزاری «گفتارهایی در باب دفاع مقدس».

سایر مراکز و دفاتر

مرکز اسناد فرهنگی آسیا

تاریخچه

به منظور شناساندن گنجینه‌های فرهنگی و هنری ملل و اقوام و جوامع آسیایی به یکدیگر و به جهانیان، از طریق بازشناسی، گردآوری، طبقه‌بندی و انتشار اطلاعات مربوط به اسناد و مدارک ذی‌ربط و تشویق و کمک به پژوهش‌ها و مطالعات فرهنگی و هنری، همچنین تقویت و تبادل علمی بین‌الملل، اقوام و جوامع آسیایی، در سال ۱۳۵۶ در ایران، سازمانی به نام «مرکز اسناد فرهنگی آسیا»، تحت نظارت یونسکو در تهران - تأسیس شد و آغاز به کار کرد.

ایجاد این مرکز بر اساس پیشنهادی در زمینه سیاست‌های فرهنگی در سال ۱۹۷۳ به کمیته بین‌الدولی وزیران فرهنگ کشورهای آسیایی در جاکارتا (اندونزی) انجام گرفت و در سال ۱۹۷۵، در کمیسیون ملی یونسکو در آسیا، دهلی‌نو (هند) به تصویب رسید و متعاقب آن، مرکز به استناد بند ۴ اصلاحی از ماده هفتم قانون تأسیس شورای عالی فرهنگ و هنر مصوب دی‌ماه ۱۳۵۵ در تهران افتتاح گردید. برطبق اساسنامه مرکز و توافق‌هایی که در آغاز فعالیت آن بین ایران و یونسکو صورت گرفته است نام کامل آن، در زبان فارسی «مرکز اسناد فرهنگی آسیا، تهران».

اهداف

- ایجاد رابطه علمی با یونسکو و مؤسساتی که به نحوی در زمینه فرهنگ و هنر آسیا فعالیت دارند؛
- پژوهش، بررسی و مطالعه درباره اسناد و جلوه‌های فرهنگ و هنر ملل آسیایی و کمک به انتشار آثار ارزشمند دانشمندان در این زمینه؛
- برگزاری سخنرانی‌ها، سمینارها، کنگره‌ها و نمایشگاه در زمینه فرهنگ آسیا؛
- کمک به تربیت پژوهشگران در موارد یاد شده؛
- دعوت از متخصصان آسیایی به منظور ایجاد و تحکیم روابط و همکاری در زمینه اهداف مرکز؛
- راهنمایی و کمک به پژوهشگران در زمینه پژوهش‌های فرهنگی مربوط به میراث مشترک کشورهای آسیایی؛ به نحوی که به تفاهم و صلح در آسیا کمک کند؛
- تشکیل بانک اطلاعاتی به منظور گردآوری و تجزیه و تحلیل و ذخیره اطلاعات مربوط به فرهنگ آسیا.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- انجام بیش از ۵ طرح پژوهشی؛
- برگزاری سمینارهای تخصصی و نمایشگاه‌ها؛

- ✱ برگزاری بیش از بیست سخنرانی علمی؛
- ✱ تدوین و انتشار چهل و هشت عنوان کتاب؛
- ✱ راه اندازی آزمایشی پایگاه اطلاع رسانی مرکز به آدرس: www.acdcu.ir؛
- ✱ راه اندازی و کسب مجوز فصلنامه علمی- پژوهشی «فرهنگ و هنر آسیا»؛
- ✱ همکاری با مرکز میراث ناملموس سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری، تحت نظارت یونسکو؛
- ✱ همکاری با مرکز ملی مطالعات جهانی شدن؛
- ✱ احیای کتابخانه مرکز اسناد فرهنگی آسیا؛
- ✱ احیا و به روز کردن کتابخانه مرکز اسناد فرهنگی آسیا؛
- ✱ ایجاد پایگاه اطلاع رسانی مرکز اسناد فرهنگی آسیا؛
- ✱ گردآوری و تدوین کتاب‌شناسی «فرهنگ و هنر اقوام و ملل آسیا».
- ✱ فعالیت‌ها و کوشش‌هایی که مرکز را با توجه به تحولات و تغییرات جهانی، در نیل به اهداف خود یاری رساند.

مرکز تحقیقات امام علی (ع)

ناریخچه

مرکز تحقیقات امام علی (ع)، در خرداد ماه سال ۱۳۸۰ ایجاد این مرکز مورد تأیید شورای گسترش آموزش عالی قرار گرفت.

اهداف

- ✱ شناسایی سیره نظری و عملی امام علی(ع) در ابعاد گوناگون به معنای عام؛
- ✱ عرضه ابعاد سیره نظری و عملی امام علی(ع) به جامعه بشری به منظور حرکت به سوی جامعه علوی.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ✱ با توجه به شرایط و نیازهای کنونی سطوح و اقشار مختلف جامعه طرح‌های تحقیقاتی و پژوهشی پس از فراخوانی در میان محققان و اندیشمندان داخلی و خارجی به منظور شناساندن ابعاد شخصیت و سیره امام علی(ع) در شورای علمی مرکز تحقیقات امام علی(ع) مورد بررسی قرار می‌گیرد و با طرح‌های دارای شرایط علمی و پژوهشی قرارداد منعق شناسائی و گردآوری پایان نامه‌های مرتبط با امام علی(ع)، تهیه نسخه خطی مرتبط با امام علی(ع)، پشتیبانی از پایان نامه‌های مرتبط با امام علی(ع)؛
- ✱ پشتیبانی از پایان نامه‌های دوره کارشناسی ارشد و رساله‌های دوره دکتری با عناوین مربوط به امام علی(ع) پس از تصویب شورای علمی مرکز؛

تشکیل بانک اطلاعاتی جامع پدیدآورندگان آثار و اسناد امام علی(ع) تحت عنوان بانک اطلاعاتی

امام علی(ع) پژوهان؛

تکمیل و راه اندازی بخش پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشجویان دوره‌های

کارشناسی ارشد و دکترا در زمینه‌های مرتبط با مباحث امام علی(ع)؛

ایجاد آرشیو صوتی و تصویری در ارتباط با امام علی(ع)؛

گردآوری نسخ خطی مربوط به امام علی(ع)؛

برگزاری ۳ کارگاه‌ها و بیش از ۶۰ نشست‌های علمی - تخصصی؛

برگزاری بیش از ۱۲ کنگره و همایش ملی و بین‌المللی؛

انتشار بیست کتاب در زمینه‌های مرتبط با مباحث امام علی(ع)؛

انتشار فصل‌نامه علمی - پژوهشی «پژوهش‌نامه علوی».

دفتر قطب‌های علمی

تاریخچه

به استناد بند «د» ماده ۱۸ فصل دوم برنامه پنج ساله پنجم توسعه کشور و ضرورت توسعه قطب‌های علمی حوزه علوم انسانی، در آبان ۱۳۹۳ دفتر قطب‌های علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با شرح وظایف زیر ایجاد شد:

ارزیابی ظرفیت‌های پژوهشگاه در ایجاد قطب‌های علمی پژوهشکده‌ها، گروه‌ها و مراکز پژوهشگاه؛

همکاری مؤثر و مجدانه با دبیرخانه شورای قطب‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت ایجاد و کسب مجوز قطب‌های علمی؛

تشریح نحوه ایجاد قطب‌های علمی برای پژوهشکده‌ها، گروه‌ها و مراکز پژوهشگاه؛

ارزیابی درخواست‌های پژوهشکده‌ها، گروه‌ها و مراکز پژوهشگاه جهت ایجاد قطب علمی؛

ایجاد سامانه اطلاعات فراگیر در زمینه قطب‌های علمی.

اهداف

افزایش مشارکت در گسترش مرزهای دانش و اعتلای موقعیت علمی کشور؛

دستیابی به آخرین یافته‌های علمی و فناوری‌های نوین در زمینه‌های خاص؛

تولید دانش فنی برای پاسخگویی به نیازهای اساسی کشور؛

فراهم ساختن زمینه پرورش پژوهشگران و دانشمندان تراز اول؛

ایجاد محیط علمی پویا و مولد علم؛

تقویت فعالیت‌های علمی گروهی.

فعالیت‌های دفتر

- ارزیابی توانمندی‌های پژوهشکده‌ها و مراکز پژوهشگاه؛
- بررسی اجمالی قطب‌های علمی مصوب وزارت علوم با محوریت قطب‌های علوم انسانی و هنر و ارائه آن به رؤسای پژوهشکده‌ها؛
- ارسال آیین‌نامه و شیوه‌نامه تشکیل قطب‌های علمی به رئیسان پژوهشکده‌ها و مراکز پژوهشگاه؛
- دیدار با رئیسان محترم پژوهشکده‌ها و مراکز و تشریح نحوه ایجاد قطب علمی؛
- برگزاری بیش از ده جلسه سخنرانی و توجیهی برای رئیسان پژوهشکده‌ها و اعضای هیأت علمی؛
- ایجاد صفحه دفتر قطب‌های علمی در سایت پژوهشگاه؛
- ارتباط مستمر با دفتر قطب‌های علمی وزارت علوم؛
- آغاز به ثبت اطلاعات متقاضیان قطب علمی در سامانه پژوهشی وزارت علوم از تاریخ اردیبهشت ۹۵.

دفتر کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و نوآوری

تاریخچه

دفتر کرسی‌های نظریه‌پردازی نقد و نوآوری در پاییز سال ۹۴ در طی هماهنگی‌های مکرر با دبیرخانه حمایت از کرسی‌ها و دریافت آیین‌نامه‌های مرتبط کار خود را آغاز کرد. در تاریخ ۹۴/۹/۲ با حضور رئیس کمیته دستگاهی دبیرخانه حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و آزاداندیشی و معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی پژوهشگاه برای آشنایی اعضای هیأت علمی جلسهای برگزار نمود. با عنایت و همکاری ریاست پژوهشگاه، احکام اعضای شورای دفتر کرسی‌ها صادر گردید. سپس به اعضای هیأت علمی برای ارسال آثار دارای نظریه، نقد و نوآوری فراخوان داده شد و برخی از آن استقبال کردند.

اهداف

- ایجاد فرصت رسمی، قانونی و شایسته برای طرح نظریات و نقدهای جدید در فضاهای علمی و تخصصی؛
- کمک به حل مسائل و معضلات علمی و گسترش مرزهای دانش و معرفتی در حوزه علوم انسانی و اسلامی؛
- حمایت معنوی، تشویق و تکریم نخبگان علمی در حوزه‌های علوم انسانی و اسلامی؛
- کمک به شفاف‌سازی ظرفیت‌ها و ایجاد امکان شناسایی استعدادها علمی ناشناخته و نوآوری‌ها و

نظریه‌های جدید در حوزه‌های مختلف علوم انسانی و اسلامی؛
* افزایش نشاط علمی در میان پژوهش‌گران، استادان و اعضای هیأت علمی مؤسسه.

فعالیت‌های دفتر

* برگزاری کرسی‌های ترویجی در سال‌های ۱۳۹۴-۱۳۹۵؛
* شرط کفایت تحلیل در نقد ادبی؛ کرسی ترویجی عرضه و نقد ایده علمی؛
* سلسله کرسی‌های عرضه و نقد ایده علمی با موضوعات، «دولت مکلف»، «حق معاش اصل موضوعه اقتصاد اسلامی»، «روش‌شناسی نایب‌ینی به مثابه الگوی تولید اندیشه در جامعه ایرانی»، «باور فره ایزدی و نظام ظل‌اللهی در تاریخ ایران»، «بررسی مسائل اجتماعی ایران در اسناد بالادستی و قوانین برنامه اول تا پنجم»، «هرم عشق: نقد نظریه مثلث عشق اشترنبرگ»، «پیشنهاد نظریه معناشناسی زیستی - عاطفی».

مرکز نقد و اعتلای علوم انسانی

تاریخچه

شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی، از نخستین مجموعه‌های علمی در کشور است که به بشورای بررسی متون و کتب علوم انسانی، از نخستین مجموعه‌های علمی در کشور است که به بررسی و نقد کتب و منابع علوم انسانی می‌پردازد. این شورا در پی تأکیدات مکرر مقام رهبری در خصوص توجه به تولید علم در سال ۱۳۷۴ در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی شکل گرفت و مهمترین هدف آن، رشد تفکر انتقادی در تولیدات علمی دانشگاهی، نقد متون درسی و کمک درسی دانشگاه‌ها، توسعه فرهنگ نقد در جامعه علمی، کمک به اصلاح برنامه‌های آموزشی حوزه علوم انسانی و تقویت جایگاه علوم انسانی تعیین گردید.

این شورا هم اکنون دارای ۱۷ گروه تخصصی در حوزه‌های مختلف علوم انسانی است که تاکنون به بررسی و نقد حدود ۴۰۰۰ متن درسی اقدام نموده است و با جلب همکاری بالغ بر ۳۰۰۰ نفر از استادان حوزه و دانشگاه از مراکز علمی کشور موفق به ایجاد شبکه نخبگانی اساتید علوم انسانی شده است که تاکنون بیش از ۶۵۰۰ کتاب توسط آنها نقد و بررسی شده است. گروه‌های شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی عبارت‌اند از: گروه «اقتصاد»، «تاریخ»، «روان‌شناسی»، «زبان و ادبیات عربی»، «زبان و ادبیات فارسی»، «زبان‌شناسی»، «زبان‌های خارجی»، «علوم سیاسی»، «علوم تربیتی»، «علوم اجتماعی»، «فلسفه و کلام»، «فقه و حقوق»، «روش‌شناسی علوم انسانی اسلامی»، «مدیریت»

«هنر»، «انسان‌شناسی» و «باستان‌شناسی». علاوه بر این، با اجرای « طرح جامع اعتلای علوم انسانی معطوف به پیشرفت کشور» و تأسیس دبیرخانه آن در سال ۱۳۹۴ در پژوهشگاه، اجرای مجموعه‌ای از طرح‌های پژوهشی کاربردی و مسئله‌محور در حوزه‌های مختلف علوم انسانی و با مشارکت استادان و پژوهشگران دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی کشور آغاز شد که با توجه به ماهیت نخبگانی و فراگیر این طرح کلان، هیأت امنای پژوهشگاه در سال ۱۳۹۷ با پیوند دبیرخانه این طرح و دبیرخانه شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی، تأسیس مرکز نقد و اعتلای علوم انسانی را تصویب کرد.

فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آموزشی

- ✱ نقد کتب ملی و سایر متون دانشگاهی و غیر دانشگاهی در حوزه علوم انسانی؛
- ✱ نقد کتب جهانی؛
- ✱ نقد مقالات تخصصی؛
- ✱ یادداشت‌ها و مقالات انتقادی؛
- ✱ برگزاری بیش از ۶۰ نشست مشترک با مؤلفین؛
- ✱ ارائه طرح‌های پیشنهادی برای تألیف کتاب درسی؛
- ✱ برگزاری جلسات تخصصی و سیاستگذاری شورای بررسی متون؛
- ✱ تولید مقالات علمی پژوهشی نقد در نشریه پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه‌های درسی؛
- ✱ انتشار نقدنامه‌های تخصصی: شورای بررسی متون علاوه بر فصلنامه علمی و پژوهشی، نقدنامه‌های تخصصی مختص هر گروه را سالیانه منتشر می‌کند؛
- ✱ تألیف کتاب: بخشی از فعالیت‌های گروه‌های شورا به تهیه و تدوین و تألیف کتب حوزه علوم انسانی و تأمین منابع متناسب با رویکردهای خاص شورا اختصاص یافته است؛
- ✱ انعکاس نقد کتب: مکاتبه با مؤلف کتاب، مکاتبه با مؤلف و ناشر کتاب، راه‌اندازی «سامانه نقد نقد» در سایت شورای بررسی متون؛
- ✱ برگزاری بیش از ۱۰۰ همایش، کارگاه و نشست علمی نقد کتاب.

پرتال جامع علوم انسانی

پرتال جامع علوم انسانی، بیش از هشت سال است که با هدف برقراری عدالت پژوهشی راه‌اندازی شده است. این پرتال نسخه الکترونیک مقالات حوزه علوم انسانی و اسلامی را به صورت رایگان در اختیار مخاطبان قرار می‌دهد، به نحوی که هر پژوهشگر در اقصی نقاط جهان به راحتی و بدون پرداخت هزینه قادر به جستجو، مشاهده و دریافت رایگان نسخه الکترونیک مقالات فارسی همراه با دسته‌بندی موضوعی خواهد بود.

آنچه پرتال جامع علوم انسانی (ensani.ir) را از سایر بانک‌های اطلاعاتی مشابه متمایز نموده است، دسترسی طبقه‌بندی شده موضوعی به مقالات علاوه بر امکان دسترسی از طریق جستجو و مراجعه به صفحه اختصاصی مجلات است.

تمامی مقالات موجود در پرتال توسط کارشناسان متخصص حوزه‌های مختلف علوم انسانی و اسلامی براساس محتوای اثر، در بیش از ۳۲۰۰ حوزه تخصصی زیرمجموعه رشته‌های ادبیات، اقتصاد، تاریخ، تربیت بدنی، جغرافیا، حقوق، روان‌شناسی، زبان‌شناسی، علوم اجتماعی و ارتباطات، علوم اسلامی، علوم سیاسی و روابط بین‌الملل، علوم کتابداری، فلسفه و منطق، مدیریت و حسابداری، مطالعات زنان و مطالعات هنر، طبقه‌بندی شده و قابل دسترس است.

در حال حاضر پرتال جامع علوم انسانی میزبان شمارگان مختلف بیش از ۱۳۷۰ نشریه علمی در حوزه‌های مختلف علوم انسانی و اسلامی است، که در کنار نشریات به روز، برخی از نشریات تاریخی، علمی و ادبی منتشر شده از سال ۱۳۰۰ نیز اسکن شده و در اختیار علاقمندان قرار گرفته است. از لحاظ صاحبان آثار نیز، بیش از ۱۵۰ هزار «صاحب اثر» در پرتال دارای مطلب ثبت شده هستند که هر نویسنده دارای صفحه‌ای اختصاصی از آثار تولیدی خود می‌باشد که با جستجو قابل دسترس خواهد بود.

پرتال جامع علوم انسانی

پرتال جامع علوم انسانی در راستای فعالیت خود در زمینه بازانتشار نسخه الکترونیک مقالات علمی - پژوهشی، علمی - ترویجی و علمی - تخصصی حوزه علوم انسانی و اسلامی که در نشریات معتبر به چاپ می‌رسند، از آغاز سال ۱۳۹۵ تاکنون علاوه بر نمایه‌سازی و بارگذاری مقالات جدید و ثبت نشریات جدید، اقدام به آماده‌سازی مستندات جهت تغییرات نرم افزاری و اضافه نمودن امکانات جدید به پرتال نموده است.

به‌روزرسانی نشریات

از ابتدای سال ۱۳۹۵ تا کنون بیش از ۶۵۰۰ مقاله تمام متن در قالب ۷۸۰ شماره منتشر شده از بیش از

۳۲۰ نشریه علمی کشور در پرتال نمایه شده است.

ثبت نشریات جدید در پرتال

در سال جاری تا کنون ۲۲ نشریه جدید به پرتال اضافه شده است؛ پژوهش‌نامه زبان و ادبیات روسی، اندیشه علامه طباطبائی، سراج منیر، اقتصاد منابع طبیعی، سیاستگذاری پیشرفت اقتصادی، مطالعات تاریخ اسلام، آب‌وهوا شناسی کاربردی، پژوهش‌نامه جغرافیای انتظامی، پژوهش‌نامه روان‌شناسی مثبت، فناوری آموزش و یادگیری، پژوهش ملل، دولت پژوهی، مدیریت برند، مدیریت دارایی و تأمین مالی، تاریخ نو، پیام فرهیختگان، شهر پایدار، مطالعاتی صیانت از حقوق زنان، پارس مدیر، زبان و زبان‌شناسی، آیت بوستان، فقه و حقوق اسلامی.

بازدید از پرتال

از آغاز سال ۱۳۹۵ تا کنون بیش از ۶ میلیون و ۷۰۰ هزار مراجعه کننده از ۱۵۰ کشور از پرتال جامع علوم انسانی بازدید نموده و بیش از ۳٫۵ میلیون داده تمام متن از پرتال دریافت کرده اند. میانگین بازدید کننده از پرتال در این مدت ۲۲ هزار بازدید کننده در هر روز بوده است. پرتال جامع علوم انسانی با توجه به امکانات موجود سعی نموده تا در حداقل زمان ممکن، اقدام به به‌روزرسانی نشریات موجود و دارای موافقت‌نامه، نماید. با این وجود هستند نشریاتی که پرتال از آنها مجوز دریافت نموده و نیازمند رایزنی و کسب اجازه برای درج و به‌روزرسانی مقالات در پرتال هستند. پرتال جامع علوم انسانی از تمام اساتید، پژوهشگران و همکارانی که به نحوی با نشریات مختلف حوزه علوم انسانی و اسلامی در ارتباط بوده و خلأ حضور این نشریات را در پرتال احساس می‌کنند، دعوت می‌نماید تا با برقراری ارتباط میان پرتال و صاحبان نشریات، زمینه همکاری و درج این نشریات را در پرتال فراهم آورند.

www.ensani.ir

کتابخانه‌های پژوهشگاه

پژوهشگاه دارای پنج کتابخانه مرجع در حوزه‌های گوناگون علوم انسانی است که شامل «کتابخانه مرکزی»، «کتابخانه مینوی»، «کتابخانه مرکز تحقیقات امام علی(ع)» و «کتابخانه مرکز اسناد فرهنگی آسیا» و «کتابخانه دانشنامه‌نگاری» می‌شود.

کتابخانه مرکزی

کتابخانه مرکزی در حال حاضر یکی از غنی‌ترین کتابخانه‌های ایران در حوزه علوم انسانی است. پایه اولیه این کتابخانه در سال ۱۳۴۴ در «بنیاد فرهنگ ایران» گذارده شد. اما ساختار فعلی آن، در سال ۱۳۶۱ با ادغام کتابخانه‌های مؤسسات تحقیقاتی از جمله: فرهنگستان ادب و هنر، پژوهشکده علوم ارتباطی و توسعه ایران، بنیاد فرهنگ ایران، بنیاد شاهنامه فردوسی و مرکز ایرانی مطالعه فرهنگ‌ها، شکل گرفت. این کتابخانه در ساختمان اصلی پژوهشگاه قرار دارد، و مجموعه آثار آن، بالغ بر ۱۰۰ هزار جلد کتاب است که حدود ۴۵ هزار جلد از کتاب‌ها به زبان‌های فارسی و عربی و بیش از ۵۵ هزار جلد نیز به زبان‌های انگلیسی، عربی، فرانسه، آلمانی، روسی، اردو، هندی و سایر زبان‌هاست. کتابخانه مرکزی همچنین آرشیوی بالغ بر ۵۰ هزار نسخه از نشریات فارسی و بین‌المللی را نیز در اختیار دارد که در قالب ۸۰۳ عنوان نشریه فارسی قدیمی و در حال انتشار و ۳۸۵ عنوان نشریه ادواری انگلیسی، فرانسوی و عربی است. همچنین بیش از ۱۱۰۰ عنوان پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری، تعداد محدودی عکس نسخ خطی و همچنین لوح فشرده و نقشه‌های نفیس جغرافیایی (موجود در کتاب‌های لاتین) در این کتابخانه موجود است. برخی از کتاب‌ها و نقشه‌های تاریخی موجود در پژوهشگاه که به زبان‌های لاتین، انگلیسی، هلندی قدیم، آلمانی و فرانسه منتشر شده‌اند؛ بیش از ۴۰۰ سال قدمت دارند.

کتابخانه مینوی

علاوه بر کتابخانه مرکزی، کتابخانه «استاد مینوی» نیز از بخش‌های وابسته به پژوهشگاه است که وقف شادوران استاد فقیه مجتبی مینوی- ادیب و دانشمند ممتاز معاصر- است. استاد مینوی در سال ۱۳۵۶ این مجموعه کم‌نظیر و بسیار غنی را به ملت ایران هدیه کرد. این کتابخانه تقریباً ۲۰۰۰۰ جلد کتاب به زبان‌های گوناگون، نسخه‌های خطی و عکسی

در زمینه‌های ایران‌شناسی، اسلام‌شناسی، تاریخ، ادبیات و جغرافیا را در خود جای داده است. علاوه بر این کتابخانه مرحوم دکتر «محمدتقی دانش‌پژوه» نیز در طبقه دوم ساختمان مینوی قرار دارد که بالغ بر ۴۵۰۰ عنوان کتاب به زبان‌های گوناگون در آن موجود است. این کتابخانه‌ها در خیابان شریعتی واقع هستند.

کتابخانه تخصصی مرکز تحقیقات امام علی(ع)

این کتابخانه از کتابخانه‌های وابسته پژوهشگاه و مرکز تحقیقات امام علی(ع) است که از زمان تأسیس همت به جمع‌آوری آثار تخصصی در زمینه حضرت امیر داشته است. در این مجموعه علاوه بر کتاب‌های فارسی و عربی، سعی شده است تا پایان‌نامه‌های مرتبط نیز جمع‌آوری شوند. کتابخانه تخصصی امام علی(ع) با بیش از ۶۵۰۰ جلد در ۲۳۰۰ موضوع مرتبط با مباحث امام علی(ع) از سال ۱۳۸۴ فعالیت خود را آغاز نموده است. کتاب‌های این کتابخانه به زبان‌های عربی، انگلیسی، اردو، روسی، چینی، فرانسوی و ژاپنی و... است.

کتابخانه مرکز اسناد فرهنگی آسیا

کتابخانه مرکز اسناد فرهنگی آسیا دارای برخی اسناد و تعدادی نسخ چاپی کمیاب در زمینه فرهنگ، آداب و سنن ملل آسیایی است که در مراحل بازطراحی، سامان‌دهی مجدد و تخصیص فضای گسترده‌تر قرار دارد و به‌زودی در دسترس پژوهشگران و دانشمندان علوم انسانی قرار خواهد گرفت.

کتابخانه دانشنامه‌نگاری

کتابخانه پژوهشکده دانشنامه‌نگاری با نام دکتر غلامحسین مصاحب، مجموعه‌ای غنی در زمینه منابع تخصصی در حوزه‌های گوناگون علمی مانند دایره‌المعارف‌ها، فرهنگ‌ها و سایر کتاب‌های مرجع است. مجموعه آثار آن بالغ بر ۱۰۶۹۲ جلد کتاب به زبان‌های فارسی، عربی، انگلیسی، روسی و فرانسوی است. دیگر منابع موجود عبارت‌اند از:

- حدود ۱۲۶ عنوان نشریه فارسی و انگلیسی قابل استفاده در آرشیو نشریات کتابخانه؛
- حدود ۳۸۰ لوح فشرده کتاب و نرم‌افزار مانند لغت‌نامه دهخدا، فرهنگ‌نامه ناریس و غیره؛
- امکان استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی نورمگز، نورلاب و غیره از طریق پرتال پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

همچنین باز بودن قفسه‌های کتابخانه امکان جستجو در داخل قفسه‌ها و تورق منابع را برای مراجعان میسر کرده است. در حال حاضر تمامی اعضای هیئت علمی و پژوهشگران پژوهشکده و پژوهشگاه به صورت حضوری می‌توانند از منابع کتابخانه استفاده نمایند.

نحوه استفاده از کتابخانه

تمامی منابع موجود در کتابخانه‌های پژوهشگاه (به‌جز کتابخانه مرکز اسناد فرهنگی آسیا) از طریق اینترنت قابل جستجو هستند. استفاده از کتابخانه‌های پژوهشگاه برای تمامی علاقه‌مندان و پژوهشگران حوزه علوم انسانی میسر است، اما عضویت در کتابخانه و امکان امانت بردن منابع تنها برای اعضای هیأت علمی، دانشجویان و کارشناسان پژوهشگاه ممکن است.

ساعات کاری

کتابخانه مرکزی: شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸ الی ۱۹- پنجشنبه از ساعت ۸ الی ۱۳

کتابخانه استاد مینوی و دانش پژوه: شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸ الی ۱۴

کتابخانه تخصصی امام علی(ع): شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸ الی ۱۵

انتشارات

انتشارات پژوهشگاه با هدف تولید و توزیع کتاب و انتشار آثار محققان داخل و خارج پژوهشگاه فعالیت می‌کند. تاکنون بیش از ۱۰۰۰ عنوان کتاب در این واحد منتشر شده است که برخی از این کتاب‌ها در زمره آثار شاخص و مرجع در حوزه‌های تخصصی علوم انسانی محسوب می‌شوند و در پژوهش و آموزش علوم انسانی در کشور و برخی از دیگر کشورها مورد استفاده قرار می‌گیرند. انتشارات پژوهشگاه براساس مصوبات «شورای چاپ و نشر» به انتشار آثار پژوهشگران پژوهشگاه و دیگر محققان علوم انسانی کشور اقدام می‌کند. با توجه به گستردگی فعالیت‌های پژوهشگاه در رشته‌های گوناگون علوم انسانی و ضرورت فراهم آوردن زمینه لازم برای توسعه، تسهیم و ترویج دانش در سطوح عمومی و تخصصی، پژوهشگاه علاوه بر کتاب، اقدام به چاپ مجلات علمی پژوهشی و علمی ترویجی گوناگونی کرده است. عنوان این مجلات به شرح زیر است:

ادبیات پارسی معاصر: تحقیقات ادبی معاصر، پژوهش در متون نظم و نثر معاصر اعم از داستان، شعر و طنز، نظریه‌های ادبی و ادبیات تطبیقی در ارتباط با جهان معاصر.

آفاق الحضارة الإسلامية: به زبان عربی و در زمینه پژوهش در علوم اسلام اعم از کلام، فقه و تاریخ اسلامی.

اقتصاد و تجارت نوین: پژوهش و مطالعات نظری و کاربردی در ابعاد مختلف اقتصاد ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی.

اقتصاد تطبیقی: پژوهش و واکاوی نقاط قوت و ضعف ادبیات موجود و گسترش مرزهای دانش در دو حوزه اقتصاد متعارف (جریان اصلی علم اقتصاد) و اقتصاد غیر متعارف.

پژوهش نامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی: بررسی و نقد منابع برنامه‌های آموزشی و پژوهشی و شیوه‌های اجرایی برنامه‌های علوم انسانی.

پژوهش نامه زنان: پژوهش در محورهای سیاست، فرهنگ و اقتصاد در موضوع منزلت زن.

پژوهش نامه علوی: پژوهش در خصوص فرهنگ و معارف علوی.

پژوهشنامه تاریخ اجتماعی و اقتصادی: پژوهش در کلیه وجوه اجتماعی و اقتصادی زندگی مردم ایران در طول تاریخ ایران.

پژوهش‌های علم و دین: پژوهش در حوزه‌های مطالعاتی مرتبط با علم و دین.

تحقیقات تاریخ اجتماعی: پژوهش در موضوعات اجتماعی با نگاه تاریخی.

تفکر و کودک: پژوهش‌های مرتبط با فکر پروری و خلاقیت در کودکان.

جامعه‌پژوهی فرهنگی: پژوهش در حوزه جامعه‌شناسی، انسان‌شناسی و روان‌شناسی اجتماعی با رویکرد فرهنگی.

جستارهای تاریخی: پژوهش‌هایی در حوزه تاریخ ایران با اولویت تاریخ فرهنگی.

جستارهای سیاسی معاصر: پژوهش‌های مرتبط با سیاست نظری و عملی و اندیشه سیاسی در اسلام.

حکمت معاصر: پژوهش در موضوعات فلسفه، کلام و عرفان اسلامی معاصر.

زبان‌شناخت: پژوهش در خصوص زبان‌شناسی تاریخی و همگانی.

غرب‌شناسی بنیادی: پژوهش در موضوعات اساسی فلسفه غرب.

فلسفه علم: پژوهش‌هایی در فلسفه علم با تأکید بر بررسی مبانی نظری علم در ایران.

کهن‌نامه ادب پارسی: پژوهش در متون نظم و نثر کهن، تصحیح متون، نقد و بررسی متون و نقد ادبی ادبیات پارسی.

مطالعات میان‌رشته‌ای در رسانه و فرهنگ: پژوهش در خصوص نقش رسانه در فرهنگ‌سازی و تأثیر و تأثر متقابل.

منطق پژوهی: پژوهش در موضوعات منطق قدیم، منطق جدید، فلسفه منطق، منطق تطبیقی.

سامانه مدیریت نشریات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

journals.ihcs.ac.ir

نشانی نمایشگاه و فروشگاه:

خیابان کریم‌خان، بین خیابان ایرانشهر و سپهبد قرنی، پلاک ۱۷۸، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

تلفن: ۸۸۳۱۷۱۹۲